

TALOUSARVIOALOITE 495/2013 vp

Määrärahan osoittaminen saamen kielipesätoiminnan tukemiseen

Eduskunnalle

Kaikki kolme Suomessa puhuttua saamen kieltä, pohjoissaame, inarinsaame ja koltansaame, ovat uhanalaisia. Pohjoissaamen puhujia on noin 2 000, inarinsaamella on arviolta 400 puhujaa, koltansaamella noin 300.

Kielipesä on varhaisen, täydellisen kielikyllyn periaatteella toimiva alle kouluikäisten lasten päivähoitopaikka. Se on tarkoitettu vähemmistö- tai alkuperäiskansan kieliyhteisöissä eläville lapsille, joiden vanhemmat haluavat lastensa oppivan vähemmistökielen, vaikka eivät ehkä pysty puhumaan sitä lapsille kotona.

Kielipesiä on käytetty Suomessa 1990-luvun lopulta alkaen saamen kielten turvaamiseksi. Eri-tyisen hyviä tuloksia on saatu äärimmäisen uhanalaisen inarinsaamen elvyttämisessä. Tällä hetkellä kielipesätoimintaa on tarjolla inarinsaamen lisäksi myös pohjoissaamen ja koltansaamen kielillä ja kielipesissä saamen kieltä oppii yhteensä 89 lasta. Suunnitteilla on kielipesien avaaminen saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolelle, ainakin Rovaniemelle, Helsinkiin ja Ouluun.

Kielipesiä on rahoitettu valtion talousarviosta opetus- ja kulttuuriministeriön varoista. Tänä

vuonna määräraha on yhteensä 500 000 euroa. Vuoden 2014 talousarviossa kielipesille ehdotetaan 400 000 euroa. Saamen kielen elvytysohjelmassa kielipesätoimintaan ehdotettiin 700 000 euron määrärahasoa vuosittain, ja tämä on myös määrärahaso, jota opetus- ja kulttuuriministeriö ehdotti vuoden 2014 talousarvioon.

Tämänvuotista alempi määräraha tarkoittaisi vaikeuksia saamen kielten elvyttämiseen, nykyistä hieman korkeammalla tasolla toimintaa taas voitaisiin varmistaa ja sitä voitaisiin laajentaa myös saamelaistalouden ulkopuolelle, mikä on kielten säilymistä kannalta välttämätöntä, koska jo 70 prosenttia saamenlaistaloudesta syntyy kotiseutualueen ulkopuolelle.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2014 talousarvioon momentille 29.91.52 lisäyksenä 300 000 euroa saamen kielipesätoiminnan tukemiseen.

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2013

Anni Sinnemäki /vihr
Johanna Karimäki /vihr
Christina Gestrin /r
Thomas Blomqvist /r

Sari Palm /kd
Mirja Vehkaperä /kesk
Tuula Pelttonen /sd
Johanna Ojala-Niemelä /sd

TAA 495/2013 vp — Anni Sinnemäki /vihr ym.

Eila Tiainen /vas
Suna Kymäläinen /sd
Rakel Hiltunen /sd
Pekka Haavisto /vihr
Outi Alanko-Kahiluoto /vihr
Oras Tynkkynen /vihr
Hanna Mäntylä /ps
Osmo Soininvaara /vihr
Erkki Virtanen /vas
Tuija Brax /vihr
Martti Korhonen /vas
Satu Haapanen /vihr

Timo Heinonen /kok
Heikki Autto /kok
Stefan Wallin /r
Maria Lohela /ps
Ilkka Kantola /sd
Aino-Kaisa Pekonen /vas
Anne Louhelainen /ps
Juho Eerola /ps
Anna Kontula /vas
Risto Kalliorinne /vas
Eeva-Maria Maijala /kesk